

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка**

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES:

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

ВИПУСК 35. ТОМ 1
ISSUE 35. VOLUME 1

Видавничий дім
«Гельветика»
2020

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 14 від 15.10.2020 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. – Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – Вип. 35. Том 1. – 310 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, психології.

Редакційна колегія:

Пантюк М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), член-кореспондент (Міжнародна академія наук педагогічної освіти); **Дмитрів І.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Бермес І.Л.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гіжесьяк Ян** – доктор габлітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа); **Гриченко Г.З.** – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дутчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Засць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, заступник декана факультету народних інструментів (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомря І.М.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); ~~**Медведик Ю.С.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Львівський національний університет імені Івана Франка), професор кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка);~~ **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагула М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантюк Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петречко О.М.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, доцент, завідувач кафедри (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор з навчальної роботи (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України, академік (Міжнародна академія наук педагогічної освіти); **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України, академік (Міжнародна академія інформатизації); **Стецик Ю.О.** – доктор історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначікова Марія** – доктор наук (doc. CSc., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тельвак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»)

Збірник індексується в міжнародній базі даних Index Copernicus International.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта, 013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 – Спеціальна освіта).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (035 – Філологія) та у галузі культури і мистецтва (022 – Дизайн, 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 – Хореографія, 025 – Музичне мистецтво, 026 – Сценічне мистецтво, 027 – Музеєзнавство, пам'яткознавство, 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності).

Свідомство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» Серія КВ № 19906-9706Р від 14.05.2013 р.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання www.aphn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомря І.М.
Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2020
© Пантюк М.П., Душний А.І., Зимомря І.М., 2020

Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol No 14 from 15.10.2020)

Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomrya]. – Drohobych: Publishing House „Helvetica”, 2020. – Issue 35. Volume 1. – 310 p.

The publication is intended for those who is interested in the High School Pedagogics and psychology, philology, art development.

Editorial board:

M. Pantyuk – Editor-in-Chief, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical); **A. Dushnyi** – Co-Editor, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University), Corresponding Member (International Academy of Pedagogical Education); **I. Dmytriv** – Corresponding Secretary, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Andrieiev** – Doctor of History, Professor (Kyiv Grinchenko University); **I. Bermes** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Haliv** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Halyk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Senior Lecturer at the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **J. Gzhesiak** – Dr. Gab., Associate Professor (Konin Higher Secondary School of Education); **H. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Dutchak** – Doctor of Arts, Professor, Head of the (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **V. Zaiets** – Candidate of Art Studies, Deputy Dean of the Faculty of Folk Instruments (National Music Academy of Ukraine named after Peter Tchaikovsky); **I. Zymomria** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Uzhgorod National University); **P. Ivanyshyn** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **R. Korsak** – Doctor of Historical Sciences, Professor, Head of the Department (Uzhhorod National University); **V. Masnenko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University); **N. Maftyn** – Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **P. Matskiv** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); ~~**V. Medvedik** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Ivan Franko National University of Lviv), Professor of the Department (Drohobych State Pedagogical University);~~ **O. Nevmerzhytska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (General Pedagogy and Preschool Education of Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **L. Orshanskyi** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department (Ivan Franko State Drohobych Pedagogical University); **M. Pahuta** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko State Pedagogical University); **T. Pantiuk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **A. Pecharshkyi** – Doctor of Philological Sciences, Professor (Lviv National University); **N. Synkevych** – Candidate of Arts (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Sytnyk** – Doctor of History, Associate Professor, Head of the Chair (Bogdan Khmelnytskyi State Pedagogical University); **I. Stashevskia** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector (Academic Affairs of Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine, Academician (International Academy of Pedagogical Education); **A. Stashevskiy** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine, Academician (International Academy of Informatization); **Y. Stetsyk** – Doctor of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Strenachikova** – Doctor of Science (Doc. CSc., PhD.), (Academy of Arts in Banska Bystrica); **V. Telvak** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **D. Chyk** – Doctor of Philology, Associate Professor, (Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanities and Pedagogical Academy); **B. Yanyshyn** – Candidate of Historical Sciences, Senior Research Associate (Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine); **V. Yaremchuk** – Doctor of History, Professor (Ostroh Academy National University)

The collection is included in such international databases as Index Copernicus International.

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 28.12.2019 No 6143 (annex 4), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on pedagogical sciences (011 – Educational, pedagogical sciences, 012 – Pre-school education, 013 – Primary education, 014 – Secondary education (subject specialization), 015 – Professional education (in the field of specializations), 016 – Special education).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 17.03.2020 № 409 (annex 1), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on philological sciences (035 – Philology) and culture and arts (022 – Design, 023 – Fine arts, decorative arts, restoration, 024 – Choreography, 025 – Musical arts, 026 – Performing art, 027 – Museum and monument studies, 028 – Management of socio-cultural activities).

Print media registration certificate «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers» series KV № 19906-9706P dd. 14.05.2013.

All electronic versions of articles in the collection are available on the official website edition
www.aphn-journal.in.ua

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles,
and is not responsible for the accuracy of these data and references.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

Founder and Publisher – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
co-founders V. Ilnytskyi, A. Dushnyi, I. Zymomrya.

Editorial address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivana Franka str., 24, Drohobych, Lviv region,
82100. tel.: (03244) 1-04-74, fax: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Drohobych State Ivan Franko
Pedagogical University, 2020
© M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomrya, 2020

УДК 378.147:[338.488.2:640.4]

Валентина БУРАК,
orcid.org/0000-0001-9085-9000
кандидат технічних наук,
доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Херсонського державного університету
(Херсон, Україна) burak_valia@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

У статті проаналізовано особливості професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи в сучасних економічних умовах. Досліджено, що сфера обслуговування якнайтісніше пов'язана з різноманітними галузями економіки й соціального розвитку, а тому нині зазнає кардинальних змін. Зазначено, що в умовах обмежувально-карантинних заходів, викликаних пандемією COVID-19, найбільшого негативного впливу серед сфер економічної діяльності зазнає саме готельно-ресторанний бізнес. Визначено в результаті опрацювання науково-педагогічної літератури низку суперечностей сучасного вітчизняного економічного розвитку, зокрема між зростанням вимог роботодавців до рівня фахової компетентності майбутніх фахівців та нерозробленістю теоретичних основ їхньої професійної підготовки, об'єктивною вимогою ринку праці в якісно модернізованій професійній підготовці та невідповідністю методичних основ для забезпечення ефективності освітнього процесу. Сформульовано практичні висновки, пропозиції для здійснення більш якісного освітнього процесу: необхідність модернізації баз практик студентів завдяки створенню освітньо-виробничих кластерів; залучення до викладання фахових дисциплін авторитетних практиків-працівників сфери обслуговування; підвищення рівня цифрової компетентності викладачів, систематичне оновлення навчальних і методичних матеріалів, розвиток інформаційної культури учасників навчально-пізнавальної діяльності; забезпечення технічним обладнанням, набуття вмінь використовувати сучасні інформаційні технології для навчання та зв'язку між клієнтами готельно-ресторанних підприємств і обслуговуючим персоналом; організація здорового харчування подорожуючих людей, сучасні технологічні новинки приготування страв, особливості модернізації різних стилів, форм і методів обслуговування; сучасні системи безпеки клієнтів і працівників підприємств сфери послуг; працевлаштування випускників, практика з подальшим працевлаштуванням у краях (успішних) структурах туризму і готельно-ресторанних господарствах.

Ключові слова: професійна підготовка, майбутні фахівці, готельно-ресторанна справа.

Valentyna BURAK,
orcid.org/0000-0001-9085-9000
Candidate of Technical Sciences,
Associate Professor at the Department of Hotel-Restaurant and Tourist Business
Kherson State University
(Kherson, Ukraine) burak_valia@ukr.net

SPECIAL ASPECTS OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS IN MODERN ECONOMIC CONDITIONS

The article analyzes features of professional training of future specialists in hotel and restaurant business in modern economic conditions. It has been studied that service sector is most closely connected with various branches of economy and social development, and therefore is undergoing radical changes. It is noted that in conditions of restrictive quarantine measures caused by the COVID-19 pandemic, hotel and restaurant business has the greatest negative impact among the spheres of economic activity. A number of contradictions of modern domestic economic development have been determined as a result of tackling scientific and pedagogical literature, in particular between the growth of employers' requirements for the level of future specialists' professional competence and undeveloped theoretical bases of their professional training, objective requirements of labor market in a qualitatively modernized training and inconsistency of methodological bases to ensure the effectiveness of the educational process. Practical conclusions, offers for realization of better educational process are formulated: necessity of modernization of student practice bases due to creation of educational and industrial clusters; involvement of authoritative service workers in teaching of professional disciplines; increasing the level of teachers' digital competence, systematic updating of educational and methodical materials, development of information culture of educational and cognitive activity participants; technical equipment provision, acquisition of skills to use modern information technologies for training and communication between clients of hotel

and restaurant enterprises and staff; providing healthy diet for travelers, modern technological innovations in cooking, special features of different styles modernization, forms and methods of service; modern security systems for customers and employees of service enterprises; employment of graduates, practice with further employment in the best (successful) structures of travel, hotel and restaurant industry.

Key words: *professional training, future specialists, hotel and restaurant business.*

Постановка проблеми. Сучасні економічні умови 2020 року вважаються початком нової «віхи» для суспільств, оскільки планетарний соціум вимушено прийняв вимоги пандемії COVID-19, які поряд із глобалізаційними, демографічними, технологічними, політико-економічними, інституціональними чинниками створили оновлену соціально-економічну реальність, а епідеміологічний (карантинний) продовжує повністю змінювати світ діяльності та фахової зайнятості людей.

Аналіз досліджень. Сучасне реформування вищої професійної освіти сфери обслуговування покликане змінити статус фахівця, визначити перелік неперервно оновлюваних компетентностей та кваліфікаційних функцій, установити вимоги до професійної підготовки та рівня професіоналізму. Вища професійна освіта, на думку Л. Савченко, є найважливішим соціально-державним інститутом для підготовки молодого покоління, здатного розв'язувати в майбутньому професійні завдання у визначеній сфері діяльності людини, що забезпечується високим рівнем сформованості у фахівців інтегрованих умінь і навичок, а також здатності безперервно їх поглиблювати (Савченко, 2019). Таким чином, актуалізується питання дослідження особливостей професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи в сучасних економічних умовах.

Проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи та формування їхньої фахової компетентності досліджували М. Бабешко, А. Віндюк, В. Зінченко, Л. Короткова, Е. Криволапов, Н. Кудла, Х. Мандро, А. Маринюк, Д. Мошура, Т. Поночовна-Рисак, В. Радкевич, Л. Савченко, В. Сопіга, Т. Сорока, І. Чуєва тощо.

Мета статті – структурно-системне вивчення особливостей професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи в сучасних економічних умовах.

Виклад основного матеріалу. Сфера обслуговування якнайтісніше пов'язана з різноманітними галузями економіки й соціального розвитку, а тому нині зазнає кардинальних змін. Так, вченими А. Колотом та О. Герасименко узагальнено дані, пов'язані з негативним впливом обмежувальних

(карантинних) заходів на показники економічної діяльності в розрізі окремих галузей (підгалузей). Дослідники стверджують, що найбільшого негативного впливу серед сфер економічної діяльності зазнає саме готельно-ресторанний бізнес: від'ємна частка сектора у ВВП становить 82%, у зайнятості – 64%, у податках – 82%, частка малого бізнесу у ДВ – 60%. Незважаючи на те, що частка готельно-ресторанного бізнесу в українській економіці незначна, однак тут сконцентрована велика частка малих підприємств (Колот, Герасименко, 2020: 20). Означені економічні умови та сучасний стан сфери обслуговування впливають на організацію та здійснення освітнього процесу з підготовки фахівців.

Так, на думку М. Бабешка, універсальна модель професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи має містити три блоки, кожен з яких як складники включає низку компетенцій: 1 блок – фундамент (платформа), який репрезентований особистісними компетенціями (міжособистісні навички, цілісність, професіоналізм, ініціативність, адаптивність і гнучкість, безперервне навчання); 2 блок – зв'язок з індустрією гостинності, що представлений академічними (читання, письмо, наука і технологія, основи роботи з комп'ютером, комунікація, критичне та аналітичне мислення) та професійними (спільна робота, клієнт Focus, планування та організація, творче мислення, вирішення проблем і прийняття рішень, робота з новітніми технологіями, планування та координація, бізнес-основа) компетенціями; 3 блок – спеціалізація «Готельно-ресторанна справа» містить у собі загальногалузеві (принципи та поняття, операції та процедури, безпека та охорона, маркетинг і продаж готельно-ресторанних послуг, забезпечення якості та контроль, доступність) та галузеві (організація обслуговування споживачів готельних послуг, маркетинг та управління в готельно-ресторанній індустрії, туроперейтинг, відпочинок та рекреація, наради, івенти та виставки) компетенції. Серед недоліків сучасної професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи вчений називає недостатню взаємодію освітніх установ із готельєрами, нетривалу виробничу практику, неналежний рівень володіння іноземними мовами, часткову адаптацію освітніх програм

до вимог бізнесу через тривалі реформи вищої освіти, відсутність професійних стандартів для сфери обслуговування тощо (Бабешко, 2017).

Вивчення науковцем і практиком В. Зінченком особливостей підготовки кадрів туризму і готельної справи в умовах євроінтеграції України та підвищення конкурентності туристичної галузі уможливило визначення ним складників моделі вищезначеного фахівця. Дослідник стверджує, що першою є особистісна компетентність (аксіологічна, персональна, інформаційна, екологічна, валеологічна), другою – професійна (соціальна, комунікативна, організаційна, пошуково-реконструктивна, анімаційна, ауто компетентність). Однак професійна компетентність фахівця туризму та готельно-ресторанної справи ґрунтується на професійно важливих якостях: пам'яті, творчому мисленні, рефлексії, організованості, зібраності, акуратності й пунктуальності, емоційній стійкості, допитливості, спостережливості, уважності, відкритості, контактності. Володіння психофізіологічними властивостями: рефлексивністю, гнучкістю, абстрагуванням, вербалізацією, емоційною стабільністю – сприятиме реалізації майбутнього фахівця в професійній діяльності (Зінченко, 2017: 255).

На гуманістичному (духовному) наповненні підготовки фахівців готельно-ресторанної сфери наголошують дослідники Н. Кудла, Х. Мандро, Д. Мошура, зокрема, зrealізованість у професії, на їхню думку, пов'язана з необхідними психофізіологічними властивостями: зацікавленістю змістом, орієнтацією на загальнолюдські цінності, спрямованістю професії на благо інших людей; прагненням проникнути в сучасні гуманістичні орієнтації; бажанням залишитися у професії; мотивацією на досягнення високих рівнів у діяльності; прагненням удосконалюватися як професіонал, сформованістю навичок творчої самореалізації у справі, професійної позиції та культури поведінки (Кудла, Мандро, Мошура, 2019).

На оновлення освітніх програм із погляду необхідності значного збільшення годин на практичне навчання вказує і дослідник А. Віндюк, на думку якого у зміст практико орієнтованого навчання майбутніх фахівців із туризмознавства в закладах вищої освіти входять: теоретична складова частина (лекція, семінар, самостійна робота, індивідуальна діяльність, курсове та дипломне проектування, робота з інформацією з туризму); практична складова частина (практичні та семінарські роботи, ігрові й активні професійно спрямовані форми і методи навчання, навчальна і виробнича практики, стажування, виконання

туристичних проектів у групах із залученням викладачів закладів вищої освіти та фахівців туристичної індустрії, використанням можливостей практики та стажування на підприємствах). Підкреслюючи значущість практико орієнтованого підходу до навчання, науковець зазначає залежність набуття майбутнім фахівцем соціальної визначеності в соціокультурному та туристичному просторі від рівня оволодіння системою практичних дій (Віндюк, 2017: 102).

Науковець Т. Поночовна-Рисак актуалізує вплив соціально-економічних умов сьогодення на визначення такого набору професійних знань і умінь, ділових навичок майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи, які уможливили б розв'язання ним нетипових проблем, використання економічного складу мислення, лідерства та підприємницьких здібностей. На думку дослідниці, вищезначені вимоги особистості, соціуму і держави можна реалізувати завдяки інтеграції в освітньому процесі наукової та інноваційної діяльності здобувачів освіти через виконання комплексу творчих робіт і заходів. Вона важливою вважає фундаментальну освіту та ґрунтовну підготовку, пов'язану з організаційно-управлінською, господарською, комерційною, інвестиційною та науково-дослідною діяльністю у сфері ресторанного господарства, готельного господарства та виставкової діяльності (Поночовна-Рисак, 2019).

Для подолання низки суперечностей сучасного вітчизняного економічного розвитку, зокрема між зростанням вимог роботодавців до рівня фахової компетентності майбутніх фахівців та нерозробленістю теоретичних основ їхньої професійної підготовки, об'єктивною вимогою ринку праці в якісно модернізованій професійній підготовці та невідповідністю методичних основ для забезпечення ефективності освітнього процесу, Л. Короткова пропонує використовувати досвід створення і функціонування освітньо-виробничого кластера, діяльність якого ґрунтується на інтеграції інтересів органів державної влади (на всіх рівнях), виробництва, громадських організацій, професійних асоціацій, наукового та освітнього секторів із реалізацією цілей: стратегічної (фахова компетентність з урахуванням характеристик постіндустріального суспільства), тактичної (набуття сучасних теоретичних знань, спеціалізованих практичних навичок і виховання фахово значущих якостей), операційної (вичерпність стратегічної та тактичної цілей із визначенням інтегрованих завдань). Обґрунтована педагогічна система, за твердженням дослідниці, включає

сукупність ієрархічно підпорядкованих компонентів: цільового (визначення цілей і завдань для реалізації соціального замовлення); змістового (зміст навчальних предметів загальнопрофесійної, професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки); організаційного (віднаходження і продукування придатних педагогічних умов, використання доцільних організаційних форм); процесуального (взаємопов'язані методи і засоби навчання); результативно-оцінювального (контроль, аналіз та коригування освітнього процесу). Умовами забезпечення якісної професійної підготовки майбутніх фахівців сфери послуг із використанням можливостей освітньо-виробничого кластера визначено позитивну мотивацію до використання сучасних виробничих технологій, осучаснення змісту спеціальної підготовки майбутніх фахівців сфери послуг, заснованого на компетентнісному підході, упровадження інноваційних освітніх технологій, використання інтегративного навчально-методичного комплексу фахової підготовки (Короткова, 2020).

Багатокомпонентність та інтегрованість сучасного змісту освіти, як стверджує Л. Савченко, забезпечується належними методологічними засадами підготовки майбутніх фахівців, які представлені в теоретичному зрізі гносеологічним, гуманістичним підходами, безперервністю, цілісністю, наступністю, у практичному вимірі – діяльнісним, аксіологічним, системним, компетентнісним підходами. У сучасних економічних умовах за неперервних змін у науці, освіті, суспільстві пріоритетними проявами професійної освіти майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи стають неодмінне використання комп'ютерної графіки, фахова мобільність, інформаційно-комунікативні технології, упровадження яких сприяє якнайшвидшому передаванню знань і нагромадженого технологічного та соціального досвіду людства. Майбутні фахівці потребують якісної освіти, досягнення матеріального добробуту, реалізації індивідуальної освітньої траєкторії в парадигмі неперервного навчання, кар'єрного зростання у професії (Савченко, 2019).

У сучасних обмежувально-карантинних реаліях ведення готельно-ресторанного бізнесу заклади означеної сфери економіки перебувають у жорстких конкурентних умовах, створюють інноваційні продукти, надають унікальні послуги, використовуючи творчий потенціал співробітників. Тож у процесі підготовки майбутніх фахівців сфери послуг, вважають науковці В. Сопіга, Т. Сорока, необхідно зважати на такі сучасні тенденції в готельно-ресторанних підприємствах:

упровадження інформацій технологій у процесі обслуговування, зокрема використання інтерактивного (електронного) меню, здійснення замовлення по Інтернету або за допомогою спеціальних терміналів безпосередньо в готельних чи ресторанных підприємствах; поширення здорового швидкого харчування (якісна вулична їжа); розвиток діяльності фудтраків («кафе на колесах»); популяризація крафтових напоїв; використання харчових 3D-принтерів; упровадження систем вебмоніторингу в діяльність працівників; змішування різних стилів та концепцій у ресторанный справі; удосконалення безпеки клієнтів та охорони праці співробітників за допомогою автоматизованих комплексних систем захисту (Сопіга, Сорока, 2019: 39).

На важливе місце індустрії гостинності (ресторанне господарство) в реалізації соціально-економічних задач держави вказують вчені В. Радкевич, С. Кравець, А. Козак, підтверджуючи тенденцію зростання конкуренції між закладами рестораної індустрії, що, зі свого боку, пов'язане зі зростанням вимог до якості підготовки майбутніх фахівців, здатних задовольняти потреби споживачів послуг та стейкхолдерів на рівні прийнятих у сфері обслуговування стандартів. Підготовлена карта оцінювання рівнів сформованості професійної компетентності містить ключові компетентності (мотивація до майбутньої фахової діяльності та освоєння професії; здатність комунікативно взаємодіяти; емпатійність; прагнення до самоосвіти, опанування інноваційних технологій; професійна етика та етикет; толерантність та ввічливість, полікультурність; ініціативність; готовність до відповідальних дій та прийняття самостійних рішень у виробничих ситуаціях; уміння працювати в команді, керівництво емоціями; навички професійної мобільності; вироблення навичок навчання впродовж життя тощо). Нині з урахуванням потреб високотехнологічного виробництва в сучасних економічних умовах суспільство ставить нові вимоги до майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи щодо консультування з побудови фахової кар'єри, розвитку здатностей працювати, перенавчатися і самовдосконалюватися згідно з потребами сучасного глобалізованого світу праці. Науковці підтверджують зростання в процесі підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи ролі поруч із твердими (спеціальними, професійно спрямованими) м'яких навичок (важливих для працевлаштування), серед яких визначають: тайм-менеджмент (управління часом), колаборацію (взаємодію в команді), креативність, адаптив-

ність і гнучкість, самоорганізацію, ініціативність, підприємливість, критичне мислення, оцінювання й аналіз інформації, відповідальність тощо. Однак нині в обмежувально-карантинних умовах пандемії COVID-19 актуалізуються такі м'які навички, як стресостійкість, здатність долати труднощі особистісного та соціального характеру, збереження здоров'я. У контексті сучасних екологічних проблем людства злободенними стають також навички забезпечення сталого розвитку суспільства через запровадження ресурсо- та енергоефективності, збереження і захисту довкілля тощо (Радкевич, Кравець, Козак, 2020).

Здійснений структурно-системний аналіз особливостей професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи в сучасних економічних умовах (Зінченко, 2017: 257; Сопіга, Сорока, 2019: 39) та власні дослідження (Burak, 2020: 19) уможливають формулювання практичних висновків, пропозицій, урахування яких сприятиме здійсненню більш якісного освітнього процесу:

- необхідність модернізації баз практик студентів завдяки створенню освітньо-виробничих кластерів з інтегруванням інтересів органів державної влади, виробництва, громадських організацій, професійних асоціацій, наукового та освітнього секторів;

- залучення до викладання фахових дисциплін авторитетних практиків-працівників сфери обслуговування, зокрема готельно-ресторанної справи;

- підвищення рівня цифрової компетентності викладачів, систематичне оновлення навчальних і методичних матеріалів, спроможних формувати й розвивати інформаційну культуру учасників навчально-пізнавальної діяльності;

- забезпечення здійснення освітнього процесу відповідним технічним обладнанням, набуття здобувачами освіти вмінь використовувати сучасні інформаційні технології для навчання та зв'язку між клієнтами готельно-ресторанних підприємств і обслуговуючим персоналом;

- вивчення особливостей організації здорового харчування подорожуючих людей, ознайомлення

із сучасними технологічними новинками приготування страв, особливостями модернізації різних стилів, форм і методів обслуговування;

- засвоєння знань про підтримку роботи сайту та безпеку роботи в мережі, сучасні системи безпеки клієнтів і працівників підприємств сфери послуг;

- удосконалення механізму працевлаштування випускників, надання кращим іменних стипендій, грантів, можливості проходити практику з подальшим працевлаштуванням у кращих (успішних) структурах туризму і готельно-ресторанних господарствах.

Висновки. Отже, структурно-системне вивчення особливостей професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи в сучасних економічних умовах та обмежувально-карантинних заходах, викликаних пандемією COVID-19, дало змогу визначити низку суперечностей, сформулювати практичні висновки та пропозиції для здійснення більш якісного освітнього процесу. У дослідженнях науковців фахова компетентність майбутніх фахівців розглядалася з урахуванням характеристик постіндустріального суспільства. Однак дослідниками не проаналізовано феномен «Індустрії 4.0», яка ґрунтується на чотирьох групах технологій, здатних найбільше впливати на бізнес і життєдіяльність людей: когнітивні технології; хмарні технології; Інтернет речей і великі дані. З «Індустрією 4.0» пов'язують нові технології та моделі виготовлення в промисловості, автоматизацію виробництва, обмін даних і технологій в єдиній саморегульованій системі з якнайменшим або взагалі відсутнім втручанням людини у виробничий процес, у тому числі блокчейн, криптовалюта, великі дані, інформаційні мережі, кіберсистеми, платформи та багато іншого, що кардинально змінює форми життєдіяльності, мотиваційні настанови, цінності (Колот, Герасименко, 2020:11). Отже, новітні ідеї нададуть нові можливості для підготовки сучасного фахівця готельно-ресторанної справи, забезпечивши конкурентоздатність на регіональному, українському, європейському і світовому рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабешко М. С. Універсальна модель професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної індустрії. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2017. Вип. 53 (106). С. 63–70.
2. Віндюк А. В. Особливості практико-орієнтованого змісту професійної підготовки майбутніх фахівців із туризму в закладах вищої освіти. Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки. 2017. № 2. С. 98–103. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_ped_2017_2_18
3. Динаміка освітніх процесів та підготовка майбутніх фахівців у системі вищої освіти: відповідь на сучасні суспільні запити : колективна монографія / Ю. Д. Заячук та ін. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 250 с.
4. Зінченко В. А. Особливості підготовки кадрів туризму і готельної справи в умовах євроінтеграції України та підвищення конкурентності туристичної галузі. Проблеми освіти. 2017. Вип. III (67). С. 241–259.

5. Колот А., Герасименко О. Сфера праці в умовах глобальної соціоекономічної реальності 2020: виклики для України. URL: <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/16344.pdf>
6. Короткова Л. І. Структура педагогічної системи професійної підготовки майбутніх фахівців сфери послуг в умовах освітньо-виробничого кластера. *Colloquium-journal*. 2020. № 25 (77). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/struktura-pedagogichnoyi-sistemi-profesinyoi-pidgotovki-maybutnih-fahivtsiv-sferi-poslug-v-umovah-osvitno-virobnichogo-klastera>.
7. Кудла Н. Є., Мандро Х. М., Мошюра Д. А. Ринкові вимоги до підготовки фахівців готельно-ресторанної сфери. Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації, тренди та перспективи індустрії гостинності», м. Львів, 12 грудня 2019 р. Львів : ЛТЕУ, 2019. С. 135–138.
8. Маринюк А. Ю. Основні аспекти професійної підготовки майбутніх фахівців галузі гостинності на сучасному етапі. *Економічні горизонти*. 2017. № 2 (3). С. 80–84.
9. Поночовна-Рисак Т. М. Проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2019. № 62. Т. 1. С. 66–69.
10. Радкевич В. О., Кравець С. Г., Козак А. Р. Ключові компетентності (м'які навички) майбутніх фахівців індустрії гостинності. *Colloquium-journal*. 2020. № 15 (67). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/klyuchovi-kompetentnosti-m-yaki-navichki-maybutnih-fahivtsiv-industriyi-gostinnosti>.
11. Савченко Л. Зміст професійної підготовки фахівців сфери обслуговування. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. 2019. Вип. 11. С. 72–80.
12. Сопіга В. Б., Сорока Т. П. Тенденції розвитку готельно-ресторанних підприємств як фактор впливу на підготовку майбутніх фахівців сфери обслуговування. *Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського*. 2019. Вип. 2 (115). С. 36–41.
13. Чуєва І. О., Криволапов Е. А. Шляхи підвищення конкуренто-спроможності майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи методами перехресного навчання. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2019. № 63. Т. 2. С. 206–210.
14. Burak V. Training of future specialists in hotel and restaurant industry in higher educational establishments in the conditions of distance learning. *ScienceRise: Pedagogical Education*. 2020. № 6 (39). P. 16–20. URL: http://journals.uran.ua/sr_edu/article/view/217512/217932

REFERENCES

1. Babeshko M. S. (2017). Universalna model profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv hotelno-restoranoi industrii [Universal model of professional training of future specialists in hotel and restaurant industry]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*, 53 (106), 63–70. [in Ukrainian].
2. Vindiuk A. V. (2017). Osoblyvosti praktyko-orientovanoho zmistu profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv iz turyzmoznavstva v zakladakh vyshchoi osvity [Peculiarities of practice-oriented content of professional training of future specialists in tourism in higher education institutions]. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu. Pedahohichni nauky*, 2, 98–103. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_ped_2017_2_18 [in Ukrainian].
3. *Dynamika osvitnikh protsesiv ta pidhotovka maibutnikh fakhivtsiv u systemi vyshchoi osvity: vidpovid na suchasni suspilni zapyty* (2020). [Dynamics of educational processes and training of future specialists in the higher education system: reply to modern social demands] : kolektyvna monohrafiia / Yu. D. Zaiachuk ta in. Lviv : LNU imeni Ivana Franka, 250 [in Ukrainian].
4. Zinchenko V. A. (2017). Osoblyvosti pidhotovky kadriv turyzmu i hotelnoi spravy v umovakh yevrointehratsii Ukrainy ta pidvyshchennia konkurentnosti turystychnoi haluzi [Features of training specialists for tourism and hotel business in the conditions of European integration of Ukraine and increase of tourist branch competitiveness]. *Problemy osvity*, III (67), 241–259 [in Ukrainian].
5. Kolot A., Herasymenko O. (2020). Sfera pratsi v umovakh hlobalnoi sotsioekonomichnoi realnosti 2020: vyklyky dlia Ukrainy [Sphere of work in the conditions of the global socio-economic reality 2020: challenges for Ukraine. URL: <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/16344.pdf> [in Ukrainian].
6. Kороткова L. I. (2020). Struktura pedahohichnoi systemy profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv sfery poslug v umovakh osvitno-vyrobnichoho klastera [Structure of pedagogical system of professional training of future specialists in the field of services in the educational and production cluster]. *Colloquium-journal*, 25 (77). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/printsipi-profesinyoi-pidgotovki-maybutnih-fahivtsiv-sferi-poslug-v-umovah-osvitno-virobnichogo-klastera>.
7. Kudla N. Ye., Mandro Kh. M., Moshura D. A. (2019). Rynkovi vymohy do pidhotovky fakhivtsiv hotelno-restoranoi sfery [Market requirements for the training of hotel and restaurant specialists]. *Materialy I Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Innovatsii, trendy ta perspektyvy industrii hostynnosti»* (m. Lviv, 12 hrudnia 2019 r.). Lviv: LTEU, 192, 135–138 [in Ukrainian].
8. Maryniuk A. Yu. (2017). Osnovni aspekty profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv haluzi hostynnosti na suchasnomu etapi [Main aspects of professional training of future hospitality professionals at the present stage]. *Ekonomichni horyzonty*, 2 (3), 80–84 [in Ukrainian].
9. Ponochovna-Rysak T. M. (2019). Problemy profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv hotelno-restoranoi spravy [Problems of professional training of future specialists in hotel and restaurant business]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*, 62, 1, 66–69 [in Ukrainian].
10. Radkevych V. O., Kravets S. H., Kozak A. R. (2020). Kliuchovi kompetentnosti (miaki navychky) maibutnikh fakhivtsiv industrii hostynnosti [Key competencies (soft skills) of future professionals in hospitality industry]. *Colloquium-*

journal, (67). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/klyuchovi-kompetentnosti-m-yaki-navichki-maybutnih-fahivtsiv-industriyi-gostinnosti> [in Ukrainian].

11. Savchenko L. (2019). Zmist profesiinoi pidhotovky fahivtsiv sfery obsluhovuvannya [Content of professional training of service specialists]. *Profesionalizm pedahoha: teoretychni y metodychni aspekty*, 11, 72–80 [in Ukrainian].

12. Sopiha V. B., Soroka T. P. (2019). Tendentsii rozvytku hotelno-restorannykh pidpriemstv yak faktor vplyvu na pidhotovku maibutnikh fahivtsiv sfery obsluhovuvannya [Trends in the development of hotel and restaurant enterprises as a factor, influencing training of future service professionals]. *Visnyk KrNU imeni Mykhaila Ostrohradskoho*, 2 (115), 36–41 [in Ukrainian].

13. Chuieva I. O., Kryvolapov E. A. (2019). Shliakhy pidvyschennia konkurento-spromozhnosti maibutnikh fahivtsiv hotelno-restoranoi spravy metodamy perekhresnoho navchannia [Ways to increase the competitiveness of future hotel and restaurant professionals through cross-learning methods]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*, 63 (2), 206–210 [in Ukrainian].

14. Burak V. Training of future specialists in hotel and restaurant industry in higher educational establishments in the conditions of distance learning. *ScienceRise: Pedagogical Education*. 2020. № 6 (39). P. 16–20. URL: http://journals.uran.ua/sr_edu/article/view/217512/217932 [in English].

ЗМІСТ

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Євген АЛЬНИКОВ. Інклюзивне середовище в Україні, перспективи створення із використанням адитивних технологій (3d-друк).....	4
Марина АНТОШКО. Питання світогляду Стародавнього Китаю та музичних традицій.....	15
Ірина БАРТЕНЄВА, Оксана НОЗДРОВА. Методичний аспект розвитку творчого потенціалу майбутніх учителів мистецьких дисциплін у закладах вищої освіти.....	20
Марія БОРИСЕНКО. Превентивна консервація як інструмент збереження культурного надбання.....	26
Світлана БОРИСОВА. Визначення особливостей адвент-календаря як об'єкту дизайну.....	32
Надія БРАТЮК. Експресивно-живописна мова у львівському мистецькому середовищі 1980-х років.....	37
Веньцзюнь ВЕЙ, Наталія ТРЕГУБ. Ареали проблематики ландшафтної екології в Китаї (на прикладі концепції садово-паркового ансамблю Yunnan Jade Butterfly).....	47
Марія ВИНОГРАДОВА. Цитування атрибутів інформаційних технологій у дизайні візуальної комунікації.....	54
Юрій ВОЛОЩУК. Особливості фахової підготовки скрипалів у австрійських та польських музичних навчальних закладах Східної Галичини другої половини XIX – першої третини XX століття.....	60
Руслан ГАЛИШИЧ, Людмила МЄШКОВА. Імітація дитячого письма як новий художньо-формотворчий прийом в графічному дизайні.....	68
Сінчень ГУ, Вячеслав ШУЛКА. Колекціонери та мистецькі музеї як чинники розвитку мистецтвознавчої синології в Сполучених Штатах Америки наприкінці XIX – першій третині XX століття.....	76
Andrii GUDZYK. Simulation of articulation and rhythmic techniques on the saxophone.....	83

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Богдана АВРАМЕНКО. Фонетична термінологія турецької та української мов у порівняльному аспекті.....	88
Олена АРДЕЛЯН. Функціонування прецедентних антропонімів у складі фразеологічних одиниць англійської мови.....	93
Najiba BAGIRZADEH. Mohammad Amin Rasolzadeh's researches on Azerbaijani literature.....	99
Анатолій БЕЗПАЛЕНКО. Семантика слова у дзеркалі теорії множин: кола Ейлера.....	104
Oryslava BILYK, Oksana PUHA. Structural and semantic peculiarities of English colour-naming compounds and ways of rendering their meanings (based on Ch. Dickens's literary work "Oliver Twist").....	112
Наталія БОНДАРЄВА. Колізії синхронної рецепції «Давидових псалмів» Шевченка.....	117
Наталія БОРИСОВА. Особливості репрезентації концептів GOOD та EVIL у творі Р. Дала "Charlie and the chocolate factory".....	123
Оксана БРОДСЬКА. Специфіка оніричних елементів у творах Артура Шніцлера.....	129
Олександра ВАСИЛЬЯНЦ. Попелюшка-кіборг та постгуманізм: інтерпретація класичної казки в романі Маріси Мейер «Cinder».....	136
Ірина ВОЛКОВА, Ольга МАТВЕЙКО. Лингвистические средства для представления эмотивности в речи (на материале немецкого языка).....	141
Ольга ВОРОБЕЙ, Анна СОКОЛ. Образи нових жінок-інтелектуалок у п'єсі Ся Яня «Ароматні трави на горизонті»: типологічний аспект.....	149
Валерія ГАВРИЛЕНКО. Особливості семантичного аспекту політкоректної лексики англійської мови.....	157
Олександра ГАЗУДА. Художні моделі оніричного простору в повісті «Кораліна» Ніла Геймана.....	164
Світлана ГАЛАЗДРА. Широкозначність дієслів «робити» та «брати» у французькій мові.....	170

Наталія ГЛУШАНИЦЯ, Тетяна ТАРНАВСЬКА, Галина БІЛОКОНЬ. Лексичний компонент фразеології радіообміну за стандартами ІКАО.....	175
Наталія ГОЛОВАЦЬКА. Семантична взаємодія сенсорних дієслів.....	182

ПЕДАГОГІКА

Василь АНТОНЕЦЬ. Системний підхід до національно-патріотичного виховання студентської молоді.....	188
Олександр АНТОНЧУК. Старослов'янська мова у системі фахової підготовки вчителя-словесника.....	193
Дмитро АНТОНЮК, Тетяна ВАКАЛЮК. Окремі аспекти підготовки ІТ-фахівців за кордоном.....	198
Ірина БЕРЕЗНЕВА. Деякі аспекти використання методу візуалізації під час викладання іноземної мови в військовому ВНЗ.....	203
Олена БЕРНАЦЬКА, Оксана МІРОШНИЧЕНКО. Педагогічні умови підготовки майбутнього учителя до формування соціокультурної компетентності учнів початкової школи на уроках іноземної мови.....	209
Олена БЄЛОВА. Теоретичний аналіз мовленнєвої готовності до школи дітей старшого дошкільного віку з порушеннями слуху.....	215
Володимир БЄСЄДА. Корекційний боді-тренінг дорослих і дітей з порушеннями психомоторики в контексті нормалізації їхньої поведінки.....	221
Дарія БІДА. Прогностичні орієнтири освіти в контексті сучасної еволюції професій: інтегративний підхід.....	229
Тетяна БІЛАН. Лідерські якості майбутніх педагогів – складник володіння емоційним інтелектом.....	237
Олеся БОЙВАН, Оксана КОВТУН. Проблема формування студента-гуманіста в умовах діджиталізації освітнього середовища.....	244
Галина БОЙКО, Андрій МОТОРНИЙ, Сергій ЯРЕМЧУК. Переваги та недоліки віртуального навчального середовища з української мови як іноземної для студентів 2 курсу технічних вишів.....	252
Лариса БОНДАРЕНКО. Рефлексивне навчання професійному саморозвитку майбутнього вчителя музичного мистецтва.....	258
Оксана БОРЯК, Юрій КОСЕНКО. Альтернативна комунікація як засіб розвитку мовленнєвої діяльності дітей із комплексними порушеннями.....	264
Тетяна БРИК. Психолого-педагогічні умови підвищення мотивації курсантів до вивчення іноземної мови.....	271
Валентина БУРАК. Особливості професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи в сучасних економічних умовах.....	276
Марина БУРИК. Проблеми самоосвітньої компетентності майбутніх учителів трудового навчання та технологій у процесі фахової підготовки.....	283
Гюльнар Этибар Гызы ВЕЛИЕВА. Развитие отношений между учителем и родителями по формированию и поддержке социальных навыков у детей дошкольного возраста.....	288
Світлана ВИХОР, Ольга РАДЧЕНКО. Особливості практичного впровадження дистанційного навчання під час викладання предметів педагогічного циклу у ЗВО.....	297

CONTENTS
ART STUDIES

Yevhen ALNIKOV. Inclusive environment in Ukraine prospects of creation with the use of additive technologies.....	4
Marina ANTOSHKO. Questions about the outlook of Ancient China and musical traditions.....	15
Iryna BARTIENIEVA, Oksana NOZDROVA. Methodical aspect of development of creative potential of future teachers of art disciplines in institutions of higher education.....	20
Maria BORYSENKO. Preventive conservation as an tool of preservation of cultural property.....	26
Svitlana BORYSOVA. Definition of Advent calendar features as a design object.....	32
Nadiia BRATIUK. Expressive and pictural language in the Lviv artistic environment of the 1980s.....	37
Wenjuan WEI, Nataliia TREHUB. The areas of landscape ecology problems in China (on the example of the garden and park ensemble Yunnan Jade Butterfly concept).....	47
Mariia VYNOHRADOVA. The citation of information technology attributes in visual communication design.....	54
Yurii VOLOSHCHUK. Peculiarities of professional training of violinists in Austrian and Polish music educational institutions of Eastern Galicia of the second half of the XIXth – the first third of the XXth centuries.....	60
Ruslan HALYSHYCH, Liudmyla MIESHKOVA. Imitation of children’s writing as a new artistic and forming technique in graphic design.....	68
Gu XINGCHEN, Vyacheslav SHULIKA. Collectors and art museums as factors in the development of art synology in the United States of America in the late XIX–XX century.....	76
Andrii GUDZYK. Simulation of articulation and rhythmic techniques on the saxophone.....	83

LINGUISTICS. LITERATURE STUDIES

Bohdana AVRAMENKO. Phonetic terminology of Turkish and Ukrainian languages in comparative aspect.....	88
Olena ARDELIAN. The functioning of precedent antroponyms in English phraseological units.....	93
Najiba BAGIRZADEH. Mohammad Amin Rasolzadeh’s researches on Azerbaijani literature.....	99
Anatolii BEZPALENKO. Semantics of word in the mirror of set theory: Euler’s circles.....	104
Oryslava BILYK, Oksana PUHA. Structural and semantic peculiarities of English colour-naming compounds and ways of rendering their meanings (based on Ch. Dickens’s literary work “Oliver Twist”).....	112
Nataliia BONDARIEVA. Collisions of synchronous receptions of “Davydovi Psalmy” (“Psalms of David”) by T. Shevchenko.....	117
Nataliia BORYSOVA. Peculiarities of representation of GOOD and EVIL concepts in the text of R. Dahl “Charlie and the chocolate factory”.....	123
Oksana BRODSKA. The specificity of oneiric elements in the works by Arthur Schnitzler.....	129
Oleksandra VASYLIANTS. The cyborg cinderella and post-humanism: the interpretation of the classic fairy tale in the novel “Cinder” by Marissa Meyer.....	136
Iryna VOLKOVA, Olha MATVEIKO. Linguistic means for the emotiveness presentation in speech (on the material of the German language).....	141
Olha VOROBEL, Anna SOKOL. New intellectual women images in the Xia Yan’ play “Fragrant Flowers on the Horizon”: typological aspect.....	149
Valeriia HAVRYLENKO. Peculiarities of the semantic aspect of politically correct lexical means of the English language.....	157
Oleksandra GAZUDA. Artistic models of oniric space in the novel “Coraline” by Neil Geiman.....	164
Svitlana HALAZDRA. Eurysemy of verbs “do” and “take” in French.....	170

Nataliia GLUSHANYTSIA, Tetyana TARNAVSKA, Halyna BILOKON. Lexical component of radio exchange phraseology according to ICAO standards.....	175
Nataliia HOLOVATSKA. Sensorial verbs semantic interaction.....	182

PEDAGOGY

Vasyl ANTONETS. Systematic approach to national-patriotic education of student youth.....	188
Oleksandr ANTONCHUK. Old Slavic language in the system of professional training of a teacher-dictionary.....	193
Dmytro ANTONIUK, Tetiana VAKALIUK. Some aspects of it specialists education internationally.....	198
Irina BEREZNEVA. Some aspects of using visualization method during teaching a foreign language in a military higher education institution.....	203
Olena BERNATSKA, Oksana MIROSHNYCHENKO. Pedagogical conditions of preparation of the future teacher for formation of sociocultural competence of primary school pupils during foreign language lessons.....	209
Olena BIELOVA. Theoretical analysis of speech readiness for school of children of senior preschool age with hearing impairments.....	215
Volodymyr BIESIEDA. Corrective body training for adults and children with psychomotoric disorders in the context of normalizing their posture.....	221
Daria BIDA. Forecast guidelines of education in the context of modern evolution of professions: integrative approach.....	229
Tetiana BILAN. Leadership traits of future teachers – a component of emotional intelligence.....	237
Olesia BOIVAN, Oksana KOVTUN. The problem of formation of a student-humanist in the digitalized educational environment.....	244
Galina BOYKO, Andrii MOTORNYI, Serhiy YAREMCHUK. Advantages and disadvantages of the virtual learning environment in Ukrainian as a foreign language for 2nd year students of technical universities.....	252
Larysa BONDARENKO. Reflective training in the professional self-development of the future teacher of music art.....	258
Oksana BORIAK, Yurii KOSENKO. Alternative communication as a means of developing speech activity in children with complex disorders.....	264
Tetyana BRYK, Iryna GRYGOROVA, Inna REBRIL. Psychological and pedagogical conditions for increasing the motivation of cadets to learn a foreign language.....	271
Valentyna BURAK. Special aspects of professional training of future specialists in hotel and restaurant business in modern economic conditions.....	276
Maryna BURYK. Problems of self-educational competence of future teachers of labor education and technologies in the process of professional training.....	283
Gulnar Etibar VALIYEVA. Development of teacher-parent relationship for the development and support of social skills of preschool children.....	288
Svitlana VYKHOR, Olha RADCHENKO. The features of practical implementation of distance learning in teaching subjects of the pedagogical cycle in institutions of higher education.....	297

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ НАУК:**

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка**

**HUMANITIES SCIENCE
CURRENT ISSUES:**

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

**ВИПУСК 35. ТОМ 1
ISSUE 35. VOLUME 1**

Редактори-упорядники
*Микола Пантюк
Андрій Душиний
Іван Зимомря*

Здано до набору 16.09.2020 р. Підписано до друку 16.10.2020 р.
Гарнітура Times New Roman. Формат 64x84/8.
Друк офсетний. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 36,04. Зам. № 0421/151. Наклад 300 прим.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 2509 від 30.05.2006 р.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
Телефони: +38 (048) 709 38 69,
+38 (095) 934-48-28, +38 (097) 723-06-08
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.